

עשרה ימים של שמחה

התוועדות – ו' תשרי תשל"ג

עשרת ימי-תשובה, ובפרט הימים שבין ראש-השנה ליום-הכיפורים, מובדלים הם מימי כל השנה כולה; לא רק ר"ה ויוהכ"פ עצמם, אלא אפילו שבעת הימים שבין ר"ה ליוהכ"פ.

ישנם על כך כמה ביאורים בכמה ספרים, הן בנגלה והן בנסתר - בפנימיות התורה, בנוגע לעניין ימים אלו.

אחד הביאורים הוא הביאור המובא בסידור האריז"ל, ש"איתא בראשית-חכמה בשם הרמ"ק", ומסיים שכך כותב גם "רבינו יונה ז"ל" - שעניין הימים שבין ר"ה ליוהכ"פ הוא, כפי שנאמר שם, שהם כעין חול-המועד, וממילא אין לעסוק בהם במלאכה - ושם נאמר ביטוי חריף עוד יותר בעניין זה - אלא יש לעסוק בתורה, בהתבודדות, במצוות ובתשובה וכו'.

דובר כמה פעמים, שכל עניין בתורה שבעל-פה בכלל הוא מדויק גם בפרטיו, ועאכ"כ כשנכתבה מסקנה של עניין - הרי המסקנה היא מדויקת יותר מהשקלא-וטרוא; ועאכ"כ כשהדבר נכתב בסידור.

אילו היתה כוונתו רק להסיק שבימים אלו צריך שלא יהיה עניין המלאכה, וצריכה להיות התבודדות, תורה ותפילה וכו' - יכול היה לכתוב מלים אלו בלבד.

אבל הוא מוסיף - בתור הקדמה - שימים אלו הם כעין חול-המועד.

בנוגע לחול-המועד - העובדה שאינו שייך למלאכה, וממילא שייך הוא יותר לתורה ותפילה, כלומר שנוסף על החיוב בתורה ומצוות ובתפילה בכל הימים, ישנו חיוב זה ביתר שאת בחול-המועד - אינה אלא מסובב מעניינו של חול-המועד: מכיון שחול-המועד הוא חלק של היו"ט, אלא שהוא חלק שאינו חמור כל-כך באיסור מלאכה, אבל סוף-סוף הוא חלק של היו"ט.

על-פי זה נמצא חידוש נפלא: לפי האמור בשורות אחדות אלו, שעניינם של הימים שבין ר"ה ויוהכ"פ הוא בדוגמת חול-המועד - הרי כשם שחול-המועד יש בתחילתו יו"ט לגמרי, בתכלית, בשלמות, וגם בסופו בא יו"ט בשלימות, כך שבעה ימים אלו יש לפניהם ימי ראש-השנה, שעליהם נאמר בנחמיה - בעזרא - "חדוות ה' היא מעוזכם", על ימי ראש-השנה, ועד"ז מובן מכך בהנוגע ליום-הכיפורים.

ולכן הימים שבינתיים הם בדוגמת ימי חול-המועד, וממילא בא כתוצאה מכך המסובב - שלילת המלאכה, וריבוי והוספה בתורה ובהתבודדות וכו'.

עניין זה נותן הסברה בדבר שלכאורה, במבט ראשון, אינו מובן: מכיון שבראש-השנה אין להזכיר עניינים של חטא וכו' וכו', ומדוע? הרי הטעם לכך בפשטות הוא משום שזהו יום שבו מברכים "שהחיינו", ויש בו שמחה, כאמור, "חדוות ה' היא מעוזכם";

וכפי שמבאר בליקוטי-תורה בעניין "וגילו ברעדה", שצריך להיות עניין של "גילוי", אלא שהוא מכוסה בעניין ה"רעדה", אבל בפנימיות זהו ענין של "גילוי" - הרי, מכיון שנדרש מכל יהודי, שבראש-השנה יהיה באופן של "גילוי", ושלא יביא בחשבון את כל העניינים שהם הפך הרצון, החטא וכו' - והרי, לכאורה, תורת-אמת היא הדורשת ממנו זאת - איך אפשר, אם-כן, לדרוש ממנו שיהיה לאמיתתו במצב-רוח שכזה?

פרשת האזינו

אחד הביאורים בזה: מכיוון שהיתה ההכנה של "ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים", והאריז"ל מפרש זאת, והדבר מובא גם בליקוטי-תורה, שהכוונה היא לחודש אלול שלפני-זה - שתקופה זו שמראש-חודש אלול ואילך היא זיכרון לארבעים הימים השלישיים של משה רבינו, שעליהם נאמר "מה ראשונים ברצון אף אחרונים ברצון" - הרי על-ידי העבודה של חודש אלול מתקנחים כל העניינים של חטא וכו' וכו'.

ולכן אין כל צורך להזכיר חטא וכו', כיוון שכבר בערב ראש-השנה לפנות ערב נמחלו כבר החטאים לגמרי, עד לתכלית השלמות, בתכלית המחילה, הסליחה והכפרה.

על-פי זה מובן יותר, כיצד ייתכן שאפילו ימי חול שבין ר"ה ליוה"כ פ - אומרים עליהם שהם ימי חול-המועד, שגם ימי חול-המועד יש בהם שמחה, עכ"פ כמו השמחה שבימי ראש-השנה, כיוון שעל העניינים הבלתי-רצויים הקב"ה כבר סלח, מחל וכיפר בערב ר"ה לפנות-ערב; ו"תכלה שנה" עם כל העניינים הבלתי-רצויים שבה, "ותחל שנה וברכותיה".

והתחלת הברכה הראשונה היא - שהקב"ה מברך ומצליח בלימוד התורה ובקיום המצוות.

